

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Bc. P. F.**, zast. JUDr. Stanislavem Kadečkou, Ph.D., advokátem se sídlem Sladkovského 601, Pardubice, proti žalované: **Policie České republiky, Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, proti rozhodnutí žalované ze dne 21.9.2010, č. j. PPR-15901-5/ČJ-2010-99KP, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2014, č. j. 8 Ad 24/2010 – 55,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 7. 2014, č. j. 8 Ad 24/2010 – 55, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, okresního ředitelství Rychnov nad Kněžnou, ze dne 6. 10. 2006, č. j. ORRK-522/2006 (dále jen „rozhodnutí o propuštění“), byl žalobce propuštěn ze služebního poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (dále jen „služební zákon“), neboť porušil služební přísahu tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst policie. Tohoto jednání, spočívajícího v návodu k trestnému činu zneužití pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, se měl dopustit tím, že v kanceláři vedoucího odboru dopravy a silničního hospodářství Městského úřadu Rychnov nad Kněžnou Ing. J. L. u tohoto intervenoval a naváděl ho k nezákonnému postupu ve správním řízení ve prospěch přestupce J. K. K. v úmyslu zajistit mu co nejmírnější postih za spáchané přestupky na úseku dopravy a ovlivnit zákonnost správního

řízení. Významným podkladem pro skutková zjištění v řízení o propuštění žalobce ze služebního poměru byly odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu pořízené v kanceláři Ing. J. L.

[2] Proti rozhodnutí o propuštění podal žalobce odvolání, jež ředitel Policie České republiky, okresního ředitelství Rychnov nad Kněžnou, rozhodnutím ze dne 18. 12. 2006, č. 1678, zamítl. Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji rozsudkem ze dne 31. 7. 2007, č. j. 30 Ca 17/2007 – 31, zamítl jako nedůvodnou. Rozsudek krajského soudu žalobce napadl kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 6. 3. 2008, č. j. 3 Ads 120/2007 – 63, zamítl. Žalobce posléze proti uvedeným rozsudkům Nejvyššího správního soudu a Krajského soudu v Hradci Králové brojil ústavní stížností, kterou Ústavní soud (dále též „ÚS“) usnesením ze dne 15. 7. 2009, sp. zn. IV. ÚS 1248/08, jako zjevně neopodstatněný návrh odmítl.

[3] Pro návod k trestnému činu zneužití pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) trestního zákona bylo usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Hradci Králové ze dne 15. 9. 2006, č. j. 1SV 16/2006 - 1, zahájeno proti žalobci trestní stíhání. Rozsudkem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou (dále jen „okresní soud“) ze dne 18. 9. 2007, č. j. 2 T 97/2006 – 206, byl žalobce uznán vinným tímto trestným činem. Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 10. 4. 2008, č. j. 10 To 86/2008 - 242, zamítl žalobcovo odvolání proti uvedenému rozsudku okresního soudu. Nejvyšší soud následně usnesením ze dne 23. 2. 2009, č. j. 11 Tdo 1142/2008 – 286, odmítl žalobcovo dovolání.

[4] Paralelně s trestním řízením proti žalobci na základě stejných odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu probíhalo trestní řízení také proti Ing. J. L. pro trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele a přijímání úplatku. Toto řízení vyvrcholilo nálezem Ústavního soudu ze dne 27. 1. 2010, sp. zn. II. ÚS 2806/08 (dále jen „nález ÚS ve věci Ing. J. L.“, všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz/>), kterým byla dosavadní rozhodnutí obecných soudů, jimiž byl Ing. J. L. uznán vinným z uvedených trestných činů, zrušena. Ústavní soud dospěl k závěru, že skutkové závěry obecných soudů prvního a druhého stupně byly založeny především na záznamech prostorového odposlechu kanceláře Ing. J. L., avšak soudy se ústavně souladným způsobem nevypořádaly s otázkou legality pořízených záznamů, odmítly námitky a důkazní návrhy odsouzeného k objasnění jejich zákonnosti a svůj závěr o zákonnosti jejich pořízení učinily v rozporu s podklady obsaženými ve spise, navíc s výkladem § 158d zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), který byl rozporný s ústavním pořádkem. Podle Ústavního soudu je podmínkou použitelnosti prostorového odposlechu v jiné trestní věci, než byl nařízen, resp. povolen, aby z opatření nařizujících či povolujících odposlech vyplývalo, na základě jakých konkrétních indicií je dán vztah mezi sledovanou osobou (nebo jí užívaným telefonním číslem či prostorem) a podezřením ze spáchání určité trestné činnosti. Pro prodloužení odposlechů je pak nutné posilování nebo aspoň trvání podezření existence této souvislosti. V dané věci scházely konkrétní podklady podezření, že na „podvodném omlazování automobilů“, pro něž byla stíhána jiná osoba, se podílel i uživatel odposlouchávané kanceláře, Ing. L.

pokračování

[5] Ústavní soud následně nálezem ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. IV. ÚS 1235/09 (dále jen „nález ÚS ve věci žalobce“), zrušil s odkazem na závěry nálezu ÚS ve věci Ing. J. L. shora popsaná rozhodnutí obecných soudů v trestním řízení ve věci žalobce. Podle závěrů Ústavního soudu, byl-li žalobce jako návodce k trestnému činu odsouzen na základě důkazů, mezi které patřil i odsuzující rozsudek naváděného pachatele trestné činnosti Ing. J. L., a zrušil-li Ústavní soud tento odsuzující rozsudek z důvodů týkajících se legality v tehdejší řízení získaného důkazu (jenž byl navíc zásadním i ve věci žalobce), nemůže obstát ani rozsudek týkající se žalobce.

[6] Na základě závěrů nálezu ÚS ve věci Ing. J. L. podal žalobce žádost o obnovu řízení ve věci svého propuštění ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky. Argumentoval tím, že skutkový základ rozhodnutí o propuštění je zcela vystavěn na vyhodnocení odposlechů telekomunikačního provozu a prostoru kanceláře Ing. L., jejichž nezákonnost vyslovil Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. II. ÚS 2806/08, což je nově najevo vyšlou skutečností odůvodňující obnovu řízení. Na tuto žádost reagoval ředitel Policie České republiky, krajského ředitelství královéhradeckého kraje vydáním „oznámení o zastavení řízení“ ze dne 27. 4. 2010, č. j. KRPH-12107-1/ČJ-2010-0500KR (dále jen „rozhodnutí orgánu 1. stupně“), podle § 179 služebního zákona, kde žádost vyhodnotil jako bezpředmětnou a řízení o ní zastavil.

[7] Proti rozhodnutí orgánu 1. stupně podal žalobce odvolání, v němž mu vytkl zmatečnost a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí, jakož i jeho věcnou nesprávnost, když nezohlednilo nově najevo vyšlou skutečnost nelegálnosti odposlechů jako důvod obnovy řízení dle § 192 služebního zákona. Žalovaná rozhodnutím policejního prezidenta ze dne 21. 9. 2010, č. j. PPR-15901-5/ČJ-2010-99KP (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodnutí orgánu 1. stupně změnila tak, aby obsahovalo výrok podle § 181 za použití § 192 služebního zákona zamítající žalobcovu žádost o obnovu řízení, neboť nebyly splněny zákonné podmínky pro povolení obnovy řízení ve smyslu § 192 služebního zákona. Dále pak žalovaná rozhodnutí orgánu 1. stupně doplnila o chybějící poučení o možnosti podat odvolání. V ostatním napadeném rozhodnutí potvrdila rozhodnutí orgánu 1. stupně. Přisvědčila žalobcově odvolací námitce, že správní orgán 1. stupně měl nejprve rozhodnout o povolení či zamítnutí obnovy řízení a toto rozhodnutí mělo mít zákonem aprobovanou formu, a tedy nemělo být rovnou rozhodnuto o zastavení řízení (které vlastně nebylo formálně zahájeno). Nedostatek předepsané formy nicméně nezpůsobuje sám o sobě zmatečnost, nepřezkoumatelnost a nesrozumitelnost rozhodnutí, neboť z hlediska materiálního rozhodnutí orgánu 1. stupně splňuje náležitosti správního rozhodnutí. Vůči namítanému důvodu obnovy řízení (spočívajícímu v nálezem ÚS ve věci Ing. J. L. zpochybněné legalitě odposlechů využitých i v rámci řízení o propuštění žalobce ze služebního poměru) se však žalovaná ztotožnila se závěry rozhodnutí orgánu 1. stupně, že se nejedná o novou skutečnost splňující podmínky obnovy řízení podle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona, neboť nezákonnost pořízení odposlechů mohl žalobce namítat již v odvolání, žalobě či kasační stížnosti podaných ve věci propuštění ze služebního poměru, což neučinil. Nadto měl služební funkcionář k dispozici mimo odposlechů i další důkazy. Řízení ve věci služebního poměru a trestní řízení nelze směřovat.

[8] Proti napadenému rozhodnutí žalobce brojil žalobou, v níž namítal jeho nezákonnost a nepřezkoumatelnost z důvodu nesrozumitelnosti. Napadenému rozhodnutí rovněž vytýkal nejasnost ohledně toho, v jaké části rozhodnutí orgánu 1. stupně mění, a v jaké potvrzuje. Upozorňoval současně na nepřezkoumatelnost takového postupu. Nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí dovozoval i z dodatečného doplnění poučení do rozhodnutí orgánu 1. stupně. Obsahově pak žalobce napadenému rozhodnutí vytkl věcnou nesprávnost, neboť s ohledem na významnou roli, již odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu hrály při řízení o propuštění žalobce ze služebního poměru, je jejich označení za nezákonné nálezem ÚS v trestní věci Ing. J. L. i ve věci žalobce takovou skutečností, jež odůvodňuje obnovu řízení dle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona. Doplnil, že se rozhodnutí o propuštění zakládají na nepravdivých důkazech, aniž by byla podložena důkazy jinými. Podle žalobce „skutkové okolnosti nezákonnosti předmětných odposlechů (...) vyplynuly teprve z nálezů Ústavního soudu“, a v době řízení mu nebyly známy.

[9] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 1. 7. 2014, č. j. 8 Ad 24/2010 – 55 (dále jen „městský soud“ a „napadený rozsudek“), napadené rozhodnutí zrušil. Neztotožnil se s námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, ačkoli shledal v rozhodnutí orgánu 1. stupně řadu nedostatků. Přesto jej však z materiální stránky považoval za rozhodnutí, neboť z něj lze seznat, jak se o právech a povinnostech žalobce rozhodlo. Za daných variant postupu při přezkumu rozhodnutí orgánu 1. stupně, jež žalované stanovuje § 190 odst. 8 služebního zákona, se žalovaná v napadeném rozhodnutí s nedostatky rozhodnutí orgánu 1. stupně vypořádala správně, pokud jej změnila. Z napadeného rozhodnutí je navíc dostatečně zřejmé, v jakém rozsahu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně měnilo, a v jakém je potvrzovalo. Městský soud naopak vyhověl žalobcově námitce nesprávného posouzení důvodů povolení obnovy řízení. Ze závěrů nálezů ÚS ve věci Ing. J. L. je zřejmé, že Ústavní soud měl velmi vážné pochybnosti o zákonnosti odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu. To, co v souvislosti s nimi vytkl postup obecných soudů, nelze podle mínění městského soudu vykládat jinak než jako konstatování Ústavního soudu, že nebyly provedeny v souladu se zákonem. Dle městského soudu je pak nutné uplatnit stejnou pochybnost i ve vztahu k řízení o propuštění žalobce, protože byl tímto nálezem i následně nálezem ÚS ve věci žalobce zpochybněn dominantní důkazní podklad pro rozhodnutí o žalobcově propuštění, a je tudíž namístě se věcí zabývat v obnoveném řízení a zjistit, zda důvody pro žalobcovu propuštění existují, či nikoliv. Novou skutečností, jež podle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona opodstatňuje obnovu řízení, jsou tak Ústavním soudem vyjádřené vážné a velmi podstatné pochybnosti o zákonnosti, ústavnosti a legitimitě uvedených odposlechů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce ke kasační stížnosti

[10] Proti napadenému rozsudku podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Stěžovatelka předně vytkla napadenému rozsudku nepřezkoumatelný výklad pojmu „nová skutečnost, která existovala v době původního řízení“ jako jedné z podmínek

pokračování

obnovy řízení podle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona. Z napadeného rozsudku není zřejmé, zda jsou pochybnosti o legalitě odposlechů skutečností nově vyřlou najevo, nebo zpětně konstatovanou. Stěžovatelka podotkla, že samotný právní názor Ústavního soudu na legalitu odposlechů novou skutečností ve smyslu citovaného ustanovení být nemůže. Způsob získání důkazu se nestal nezákonným až v důsledku vydání nálezu ÚS, neboť byl od počátku žalobci znám. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č. j. 3 As 38/2012 – 27, potvrzující její pohled, že právní názor jako důvod obnovy neobstojí.

[12] Dále stěžovatelka namítla, že městský soud se měl v případě konstatování „nové skutečnosti“ zabývat i splněním dalších podmínek obnovy řízení dle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona, zejména tím, zda ji účastník, jemuž je ku prospěchu, skutečně nemohl bez svého zavinění ve skončeném řízení uplatnit. Stěžovatelka v této souvislosti odkázala na napadené rozhodnutí a své vyjádření k žalobě, kde podotkla, že nezákonnost odposlechů mohl žalobce namítat již v odvolání proti rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru či v následně podané žalobě nebo kasační stížnosti, což neučinil.

[13] Stěžovatelka pro úplnost doplnila v kasační stížnosti i informaci o tom, že Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou rozsudkem ze dne 18. 12. 2013, č. j. 2T 97/2006 - 722, který nabyl právní moci dne 10. 4. 2014, opětovně uznal žalobce vinným z návodu k trestnému činu zneužívání pravomoci veřejného činitele.

[14] Žalobce se ve svém vyjádření v zásadě ztotožnil se závěry napadeného rozsudku. Podotkl, že novou skutečností podle služebního zákona je Ústavním soudem zjištěná nezákonnost získání důkazů ve formě odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu, která vyšla najevo až vydáním jeho nálezu, a žalobce ji tedy mohl tvrdit až poté. Odkázal v této souvislosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2005, č. j. 5 A 127/2002 – 42, potvrzující závěry napadeného rozsudku. Z argumentace městského soudu pak dle žalobce jasně vyplývají i závěry o naplnění zbývajících podmínek obnovy řízení dle služebního zákona. Stěžovatelkou odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č. j. 3 As 38/2012 – 27, naopak na řešenou situaci nedopadá, neboť nedošlo k judikатурnímu posunu v určité právní otázce (což by k povolení obnovy nestačilo), ale bylo autoritativně závazně konstatováno, že stěžejní důkazy jsou nezákonné, a nemohou být proto použity. Toto závažné skutkové zjištění má dopad do sféry skutkové, nikoli právní.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a za stěžovatelku jedná osoba s příslušným právníckým vzděláním, jak vyžaduje § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

[16] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval stěžovatelkou vznesenou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí krajského soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatelka nenamítla, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.), neboť nepřezkoumatelnost rozhodnutí zpravidla brání posouzení důvodnosti ostatních námitek. Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostatku důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 – 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která vůbec neobsahují právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS).

[18] Výše uvedená pochybení však zdejší soud v napadeném rozsudku neshledal. Z napadeného rozsudku je zcela jednoznačně seznatelné, jakými úvahami se městský soud řídil a k jakým závěrům dospěl. Ke stěžovatelčině výtce nepřezkoumatelného výkladu pojmu „nová skutečnost, která existovala v době původního řízení“ pak z argumentace městského soudu plyne, že za novou skutečnost ve smyslu služebního zákona považuje vážné a velmi podstatné pochybnosti o zákonnosti, ústavnosti a legitimitě odposlechů, jež vyjádřil Ústavní soud v nálezu ve věci Ing. L. Na str. 6 napadeného rozsudku k tomuto městský soud uvedl: *„Jedná se tedy o skutečnost, která vyšla nově najevo poté, co bylo původní řízení pravomocně ukončeno, tedy řízení, v němž byl žalobce propuštěn ze služebního poměru, a je ovšem skutečností, která není jaksi nově nastalá, ale předmětným nálezem Ústavního soudu byla vlastně jaksi zpětně konstatovaná.“* Z uvedeného jasně vyplývá názor městského soudu, že pochybnosti o legalitě odposlechů sice považuje za skutečnost novou (ve smyslu: nově vyšlou najevo), ale zároveň již existující v době původního řízení a následně konstatovanou Ústavním soudem. Způsob výkladu nové skutečnosti pro účely posouzení povolení obnovy řízení dle služebního zákona je tedy v napadeném rozsudku dobře zřetelný, a nelze jej považovat za nepřezkoumatelný, jak tvrdí stěžovatelka. Otázkou správnosti tohoto výkladu a souvisejícího právního názoru městského soudu se pak zdejší soud zabývá dále v tomto rozsudku v souvislosti s vypořádáním stěžovatelčiny navazující námitky.

pokračování

[19] Klíčovou v daném řízení je otázka, co může být skutečností odůvodňující obnovu řízení ve smyslu § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona, jež zní: „*Řízení, které je ukončeno rozhodnutím, jež nabylo právní moci, se na žádost účastníka obnoví, jestliže vyšla najevo nová skutečnost, která existovala v době původního řízení a kterou nemohl účastník, jemuž je ku prospěchu, bez svého zavinění v tomto řízení uplatnit*“. Podle mínění stěžovatelky není možný výklad, podle něhož by novou skutečností opodstatňující obnovu řízení dle služebního zákona byl právní názor soudu. Je-li tedy dle městského soudu nálezem ÚS ve věci Ing. L. zpětně konstatována pochybnost o legalitě odposlechů, pak se dle stěžovatelky nejedná o skutečnost, ale o právní názor soudu, jenž není důkazem a nemůže být důvodem pro obnovu řízení dle služebního zákona.

[20] Účelem citovaného ustanovení § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona je umožnit odstranění nedostatků ve zjištění skutkového stavu způsobených tím, že v době, kdy řízení probíhalo, nebyly známy všechny skutečnosti, nutné pro náležité posouzení merita. Z toho plyne nutnost označit v návrhu na obnovu řízení ty skutečnosti, které sice existovaly v době původního správního řízení, ale správnímu orgánu nebyly známy, a které by vedly k takovému zjištění stavu věci, jež by vzbudilo pochybnost o správnosti pravomocného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2010, č. j. 6 As 39/2009 – 74).

[21] Obnova řízení je určena primárně k nápravě skutkových nesprávností, přičemž k nápravě právních omylů a vad slouží institut přezkumného řízení. Jedná se o mimořádný opravný prostředek, prolamující účinek právní moci rozhodnutí a principy jeho nezměnitelnosti a závaznosti, k jehož využití soudy a správní orgány proto přistupují obezřetně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2010, č. j. 6 As 39/2009 – 74). V řízení o povolení obnovy se nepřezkoumává zákonnost a správnost původního rozhodnutí, ale je nutné posoudit otázku, zda nové skutečnosti či důkazy dříve neznámé ve spojení s důkazy již provedenými mohou odůvodnit jiné, pro účastníka příznivější rozhodnutí, než které bylo dříve vydáno (viz nález Ústavního soudu ze dne 29. 7. 2010, sp. zn. III. ÚS 3386/09, či usnesení zvláštního senátu Nejvyššího správního soudu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 21. 9. 2011, č. j. Konf 65/2010 – 21, publikované pod č. 2499/2011 Sb. NSS).

[22] Nově najevo vyšlou skutečností ve smyslu institutu obnovy řízení tak typicky může být existence nového svědka, jehož totožnost nebyla v původním řízení známá a který může podat nové informace o daném případě, nebo například objevení listiny, která se pokládala za ztracenou a která osvědčuje významné skutečnosti. Z judikatury zdejšího soudu (na niž rovněž odkazuje žalobce ve svém vyjádření) plyne, že novou skutečností může být i nově najevo vyšlá nezákonnost získání důkazu [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2005, č. j. 5 A 127/2002 – 42, publikovaný pod č. 1343/2007 Sb. NSS, pojednávající sice o obnově řízení dle § 62 odst. 1 písm. a) zákona č. 71/1967, o správním řízení (správní řád), ale protože obnova řízení podle správního řádu i služebního zákona mají stejná doktrinální východiska, lze jeho závěry aplikovat i na nyní posuzovanou věc].

[23] Naopak novou skutečností nemůže být právní názor soudu či jeho změna [k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2010, č. j. 6 As 39/2009 – 74, nebo stěžovatelkou odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č. j. 3 As 38/2012 – 31; obě citovaná rozhodnutí se vztahují k obnově řízení dle § 100 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nicméně jejich závěry lze pro podobnost právní úpravy v obou předpisech vztáhnout i na obnovu řízení dle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona]. Dle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2011, sp. zn. 32 Cdo 2434/2011 (dostupné na www.nsoud.cz), pak důvodem pro povolení obnovy řízení není ani později přijaté rozhodnutí soudu v jiné právní věci, byť v daném případě svým obsahem a závěry souviselo s již pravomocně skončeným řízením [citované usnesení se dotýká podmínek obnovy řízení dle § 228 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, jež jsou v základu obdobné s úpravou v § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona].

[24] Žalobce v žádosti o obnovu řízení i v žalobě označil jako důvod pro obnovu řízení Ústavním soudem vyslovenou nezákonnost důkazů odposlechy v nálezu ve věci Ing. L. i ve věci žalobce. Ústavní soud se v nálezu ve věci Ing. L. vyjádřil k legalitě odposlechů následovně: *„Způsob, jakým se obecné soudy prvního a druhého stupně vypořádaly s námitkami stěžovatele (Ing. L.) ohledně zákonnosti pořízení odposlechu jeho kanceláře, resp. s jeho důkazními návrhy v té souvislosti, nelze tedy považovat za souladný s ústavním pořádkem. Stručně řečeno, aby bylo možno použít jako důkaz záznamy ať už odposlechnutého telekomunikačního provozu nebo prostorového odposlechu v jiné trestní věci, než ve které byly nařízeny, resp. povoleny, je nezbytné, aby jejich nařízení, resp. povolení bylo ústavně souladné. Proto musí z příslušných opatření vyplývat, na základě jakých konkrétních indicií je dán vztah mezi sledovanou osobou (jí užívaným telefonním číslem nebo jí užívaným prostorem) a podezřením ze spáchání určité trestné činnosti (...) Obecné soudy jsou přitom povinny i z vlastní povinnosti provést ty důkazy, které legitimitu nařízených, resp. povolených odposlechů a záznamů osvědčují, pokud návrhy v tomto směru nečiní s ohledem na své povinnosti v trestním řízení již samy orgány veřejné žaloby.“* Z uvedeného vyplývá, že dle Ústavního soudu je nezákonný (neústavní) způsob vypořádání se obecných soudů s námitkami zpochybňujícími legalitu či legitimitu odposlechů, respektive to, že nejen nezkoumaly zákonnost nařízených či povolených odposlechů a záznamů *ex officio*, ale bez věcně adekvátního odůvodnění zamítly důkazní návrhy k tomu předložené, a provedené důkazy náležitě nezohlednily. Z citovaného nálezu lze rovněž dovodit pochybnosti Ústavního soudu o zákonnosti odposlechů v posuzované věci, způsobené absencí deklarované souvislosti s podezřením na jinou trestnou činnost, pro niž byla v jiném řízení vyšetřována jiná osoba za pomoci povolených, resp. nařízených odposlechů a záznamů. Na to navázal i nálezy ÚS ve věci žalobce: *„Byl-li stěžovatel jako návodce k trestnému činu odsouzen na základě důkazů, mezi které patřil i odsuzující rozsudek naváděného pachatele trestné činnosti, a zrušil-li Ústavní soud tento odsuzující rozsudek z důvodů týkajících se legitimacy důkazu v tehdejší řízení získaného (jenž byl navíc zásadním i ve stěžovatelově věci), nemůže obstát ani rozsudek týkající se stěžovatele; zůstal-li by nedotčen, byla by vytvořena kontradikce nastolující totální nejistotu, zda v právní věci stěžovatele v souvislosti s právní věcí obviněných Ing. J. L. a P. S. bylo soudy rozhodnuto po právu (ústavně bez vad), či nikoliv.“* Z právě uvedeného je zřejmé, že nelze dát za pravdu tvrzení žalobce, že by kterýkoli z citovaných nálezu výslovně označil důkazy odposlechy za nezákonné, neboť ústavně nesouladným označil Ústavní soud pouze to, že se obecné soudy navzdory svým povinnostem zákonnosti odposlechů a

pokračování

záznamů nezabývaly a s námitkami a důkazy zpochybňujícími zákonnost použití (v jiné trestní věci) povolených odposlechů se dostatečně nevypořádaly, avšak samotné posouzení zákonnosti ponechal v novém řízení procesním soudům.

[25] V nyní posuzované věci městský soud vážné a velmi podstatné pochybnosti Ústavního soudu o zákonnosti, ústavnosti a legitimitě uvedených odposlechů nesprávně posoudil jako nově najevo vyšlou skutečnost dle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona umožňující povolit obnovu řízení. Tyto závěry Ústavního soudu, byť zapříčinily zrušení trestních rozhodnutí obecných soudů ve věci žalobce, však pouze vyjadřují pochybnost o zákonnosti odposlechů jako podstatného zdroje skutkových zjištění, ale nemohou odůvodnit povolení obnovy řízení. Pro obnovu řízení je nezbytná přítomnost nově najevo vyšlé skutečnosti, avšak nález Ústavního soudu skutkový charakter nemá, ačkoli se ke skutečnosti (legalita odposlechů), jež může ovlivnit obnovu řízení, vyjadřuje. Nově najevo vyšlou skutečností by však v dané souvislosti jistě mohla být pravomocným rozhodnutím soudu výslovně konstatovaná nezákonnost důkazů záznamy odposlechů, mající za následek jejich procesní nepoužitelnost (skutečnosti získané jejich prostřednictvím nemohou být podklady pro rozhodnutí), což sice žalobce tvrdil, ale bez opory ve skutečném obsahu nálezů Ústavního soudu.

[26] Tyto závěry potvrzuje i citovaný (žalobcem odkazovaný) rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2005, č. j. 5 A 127/2002 – 42, publikovaný pod č. 1343/2007 Sb. NSS, jenž za novou skutečnost považuje až samotnou nezákonnost důkazu, tzn. nikoliv pouze pochybnost o jeho zákonnosti. Dále pak citovaný rozsudek uvádí: „*Nová skutečnost, zde tedy nezákonnost získání důkazů, by ale nezbytně musela vyjít najevo až po rozhodnutí ve věci s tím, že v řízení nebyla uplatněna bez zavinění účastníka řízení. To ale není projednávaný případ. Skutkové okolnosti, z nichž je dovozována nezákonnost důkazů (aniž by soud hodnotil, zda o nezákonnost šlo nebo ne) tu byly již v době řízení a žalobce o nich věděl. Byl nadto řádně poučen o možnosti podat odvolání a odvolání podal, nicméně nezákonnost důkazů v odvolacím řízení nenamítl. Nejde tedy o případ, že by takové skutečnosti vyšly najevo až po rozhodnutí a že by šlo o skutečnosti nové; novost je základním předpokladem tohoto důvodu obnovy řízení.*“ V nyní posuzované věci by tedy nově nastalou skutkovou okolností odůvodňující obnovu řízení dle §192 odst. 1 písm. a) služebního zákona bylo, pokud by žalobce v návrhu na obnovu řízení tvrzení o nezákonnosti odposlechů jako klíčového důkazu proti němu podložil skutkovými okolnostmi, které byly přítomny již v době řízení o propuštění ze služebního poměru, ale najevo vyšly až nyní. Žalobce však žádost o obnovu řízení i všechna navazující podání opírá výhradně o nález ÚS ve věci Ing. L. a na něj odkazující nález ÚS v jeho vlastní věci, jejichž podstata však tkví ve výhradě Ústavního soudu vůči procesnímu postupu soudů obecných, a to v otázce prověření zákonnosti opatření a s tím souvisejícího procesního použití klíčového důkazu – záznamů odposlechů získaných na základě povolení vydaného v jiné trestní věci. Za protiústavní považuje rezignaci na prověření z pohledu dodržení procesních předpokladů pro použití záznamů jako důkazu, a to přesto, že obžalovaný vznesl námitky a navrhl důkazy. Právní závěry Ústavního soudu formulované ve zmíněných nálezech samy o sobě jako nově nastalá skutečnost ve smyslu 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona neobstojí. Městský soud se tedy dopustil nesprávného posouzení právní otázky, pokud považoval právní názor Ústavního soudu vyjadřující vážné a velmi podstatné pochybnosti o zákonnosti,

ústavnosti a legitimitě odposlechů v nálezů ÚS ve věci Ing. L. za novou skutečnost ve smyslu institutu obnovy řízení dle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona.

[27] Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že podmínka existence nové skutečnosti pro povolení obnovy řízení dle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona není splněna. Za této situace je již bezpředmětné vypořádávat stěžovatelčinu námitku, dle níž se měl městský soud v napadeném rozsudku zabývat i splněním dalších podmínek obnovy řízení dle § 192 odst. 1 písm. a) služebního zákona.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, když ze shora popsaných důvodů dospěl k závěru, že napadený rozsudek spočívá na nesprávném posouzení právní otázky. Proto podle § 110 odst. 1 věta před středníkem s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude městský soud vázán právním názorem, že závěry předmětných nálezů Ústavního soudu zpochybňující zákonnost opatření a použití důkazů prokazujících jednání stěžovatele, pro něž byl propuštěn ze služebního poměru, nejsou skutečností odůvodňující obnovu řízení podle § 192 odst. 1 písm. a) zákona o služebním poměru. (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[29] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu